

Elektronisk inlämning av uppgifter om kupongskatt och möjlighet att förelägga

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
1 Förslag till lag om ändring i kupongskattelagen (1970:624)	4
2 Bakgrund	7
2.1 Behov av modernare lagstiftning som möjliggör digitalisering	7
2.2 Förenkla för företagen.....	7
2.3 Behov av ytterligare kontrollmöjligheter	8
2.4 FASTER-direktivet	8
3 Gällande rätt.....	9
3.1 Skyldighet att lämna uppgifter om utdelning i kupongbolag	9
3.2 Bestämmelser om förelägganden	9
3.2.1 Kupongskattelagens bestämmelser om förelägganden och revision	9
3.2.2 Skatteförfarandelagens bestämmelser om förelägganden för kontroll av uppgiftsskyldigheten	10
4 En möjlighet till elektroniskt uppgiftslämnande införs för kupongbolag.....	12
5 Bestämmelsen om att blanketter ska vara ordnade kommunvis och skilda från övriga blanketter slopas.....	14
6 Bestämmelser om föreläggande att lämna uppgift för kontroll av uppgiftsskyldigheten enligt kupongskattelagen införs	15
7 Personuppgiftsbehandling och sekretess.....	20
8 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	22
9 Konsekvensanalys.....	23
9.1 Sammanfattning	23
9.2 Syfte, alternativa lösningar och effekter av utebliven ändring.....	23
9.3 Samhällsekonomiska effekter	23
9.4 Effekter för företagen	23
9.5 Effekter för aktieägarna.....	24
9.6 Effekter på det brottsförebyggande arbetet.....	24
9.7 Effekter för Skatteverket och andra myndigheter	24
9.8 Utvärdering av förslaget	25
9.9 Övriga effekter	25
10 Författningskommentar.....	26

Sammanfattning

I promemorian föreslås att kupongbolag får möjlighet att lämna uppgifter om kupongskatt elektroniskt till Skatteverket. Uppgifterna ska lämnas på ett fastställt formulär.

De kupongbolag som föredrar att lämna uppgifter till Skatteverket på papper ska även fortsättningsvis kunna göra det. Bestämmelser om att hemortskommun ska anges på blanketter med uppgift om utdelning, att blanketterna ska vara ordnade kommunvis samt att blanketter där kupongskatt innehållits ska vara skilda från övriga blanketter när de lämnas till Skatteverket, föreslås slopas.

Det föreslås vidare att Skatteverket ges möjlighet dels att förelägga den som är eller kan antas vara skyldig att lämna uppgifter om kupongskatt att lämna uppgift för kontroll av hans eller hennes uppgiftsskyldighet, dels att förelägga någon annan att lämna uppgift för kontroll av att annan än den som föreläggs har fullgjort sin uppgiftsskyldighet (s.k. tredjemansföreläggande).

Syftet med förslagen är att minska den regelbörda som följer av att uppgifter om kupongskatt måste lämnas på papper samt att effektivisera Skatteverkets kontroll. Att kupongbolagen kan lämna uppgifter elektroniskt till Skatteverket förenklar för uppgiftslämnaren och minskar risken för fel, samtidigt som det underlättar hanteringen hos Skatteverket. De administrativa kostnaderna för kupongbolagen och Skatteverket förväntas minska. Nya möjligheter att förelägga kommer att effektivisera Skatteverkets kontroll av kupongskatt och underlätta för aktiebolag när Skatteverket beslutar om ett föreläggande i stället för revision.

Bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2027.

1 Förslag till lag om ändring i kupongskattelagen (1970:624)

Härigenom föreskrivs i fråga om kupongskattelagen (1970:624)¹

dels att 17 § ska upphöra att gälla,

dels att 13, 15, 23 och 29 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas tre nya paragrafer, 23 a–23 c §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

13 §²

För aktiebolag, som *icke* är avstämningsbolag, gäller 14–17 §§ vid utbetalning av utdelning.

För aktiebolag, som *inte* är avstämningsbolag, gäller 14–16 §§ vid utbetalning av utdelning.

15 §³

Aktiebolag *skall* senast fyra månader efter utdelningstillfället, dock senast den 15 januari påföljande år, lämna Skatteverket *de blanketter med uppgifter om utdelning som inkommit till bolaget samt inbetala kupongskatt för dels den utdelning för vilken med hänsyn till innehållet i uppgifterna skatt skolat innehållas, dels den utdelning för vilken uppgift ännu ej inkommit till bolaget, och dels den utdelning för vilken inkommit uppgifter som befunnits ofullständiga.*

Aktiebolag *ska* senast fyra månader efter utdelningstillfället, dock senast den 15 januari påföljande år, lämna *uppgifter om utdelning för varje utdelningsberättigad till Skatteverket. Det sammanlagda beloppet av den utdelning som kupongskatt innehållits från ska anges särskilt.*

Aktiebolag ska inom den tid som anges i första stycket inbetala kupongskatt för den utdelning där skatt har eller skulle ha innehållits med hänsyn till innehållet i mottagna uppgifter enligt 14 §. Detta gäller också för den utdelning för vilken uppgifter ännu inte mottagits eller som är ofullständiga.

Uppgifter enligt första stycket ska lämnas på ett formulär som fastställs av Skatteverket.

23 §⁴

Försummar aktiebolag annan skyldighet enligt denna lag än skyldigheten att innehålla eller inbetala kupongskatt i föreskriven tid eller ordning, kan Skatteverket förelägga bolaget att *vid vite* fullgöra förstnämnda skyldighet. *Fråga om utdömande av vite prövas av den förvaltningsrätt som är behörig*

Försummar aktiebolag annan skyldighet enligt denna lag än skyldigheten att innehålla eller inbetala kupongskatt i föreskriven tid eller ordning, kan Skatteverket förelägga bolaget att fullgöra förstnämnda skyldighet.

¹ Senaste lydelse av 17 § 2003:647.

² Senaste lydelse 1990:1434.

³ Senaste lydelse 2003:647.

⁴ Senaste lydelse 2011:1246.

att pröva ett överklagande av beslut enligt denna lag.

Ett beslut om föreläggande som har förenats med vite gäller omedelbart.

Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart.

23 a §

Skatteverket får förelägga den som är eller kan antas vara skyldig att lämna uppgifter enligt denna lag att lämna de uppgifter som behövs för kontroll av uppgiftsskyldigheten.

Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart.

23 b §

Skatteverket får förelägga den som är eller kan antas vara bokföringsskyldig enligt bokföringslagen (1999:1078) eller som är en annan juridisk person än ett dödsbo, att lämna uppgift om en rättshandling med någon annan. Föreläggandet ska avse förhållanden som är av betydelse för kontroll av att annan än den som föreläggs har fullgjort en skyldighet att lämna uppgifter enligt denna lag.

Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart.

23 c §

Ett föreläggande enligt 23–23 b §§ får förenas med vite om det finns anledning att anta att föreläggandet annars inte följs.

Ett föreläggande får inte förenas med vite om det finns anledning att anta att den som ska föreläggas har begått en gärning som är straffbelagd, och föreläggandet avser utredning av en fråga som har samband med den misstänkta gärningen. Om den som ska föreläggas är en juridisk person, gäller det även ställföreträdare för den juridiska personen.

Fråga om utdömande av vite prövas av den förvaltningsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av beslut enligt denna lag.

Ett beslut om föreläggande som har förenats med vite gäller omedelbart.

29 §⁵

Beslut av Skatteverket enligt denna lag får hos förvaltningsrätten överklagas av den som beslutet rör och av det allmänna ombudet hos Skatteverket. Ett överklagande av den som beslutet rör ska ha kommit in inom två månader från

⁵ Senaste lydelse 2011:1246.

den dag då denne fick del av beslutet. Ett överklagande av det allmänna ombudet ska ha kommit in inom två månader från den dag då beslutet meddelades.

Skatteverkets beslut enligt 22 § första stycket och beslut om revision enligt 24 § får inte överklagas.	Skatteverkets beslut enligt 22 § första stycket, <i>beslut om föreläggande enligt 23–23 b §§</i> och beslut om revision enligt 24 § får inte överklagas.
---	--

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

2 Bakgrund

2.1 Behov av modernare lagstiftning som möjliggör digitalisering

Bestämmelser om kupongskatt finns i kupongskattelagen (1970:624), förkortad KupL, och kupongskatteförordningen (1971:49), förkortad KupF. Kupongskatt ska som huvudregel betalas till staten för utdelning på aktier i svenska aktiebolag och europabolag med säte i Sverige samt på andelar i svenska värdepappersfonder och specialfonder. Med utdelning avses även vissa andra betalningar, exempelvis utskiftning vid bolagets likvidation. Skattskyldig till kupongskatt är som utgångspunkt begränsat skattskyldiga andelsägare som är utdelningsberättigade. I de fall skattskyldighet gäller tas kupongskatt ut med 30 procent på utdelningen. Ett tillämpligt skatteavtal kan innebära att Sverige endast har rätt att ta ut skatt med en lägre skattesats eller att utdelningen helt undantas från beskattning i Sverige. Finansdepartementet remitterade den 7 juni 2022 ett utkast till lagrådsremiss ”Ny lag om källskatt på utdelning” där det anges att den kupongskatterättsliga regleringen är föråldrad och i behov av en modernisering (s. 57).

När det gäller aktiebolag som inte är avstämningsbolag (kupongbolag) innebär de nuvarande bestämmelserna i kupongskattelagen att redovisning av uppgifter om kupongskatt till Skatteverket måste lämnas på papper. Lagstiftningen ger alltså inte möjlighet för uppgiftslämnarna att lämna uppgifter elektroniskt. Uppgiftslämnande på papper innebär normalt ökad administration jämfört med när uppgifter lämnas elektroniskt, samtidigt som risken för fel ökar. En möjlighet till elektroniskt uppgiftslämnande skulle minska regelbördan för företag (se avsnitt 2.2). Att uppgifter om kupongskatt inte kan lämnas elektroniskt innebär även att Skatteverket inte kan digitalisera hanteringen av dessa uppgifter. Kravet på att Skatteverkets verksamhet ska bedrivas effektivt, förutsätter att uppgifter i första hand lämnas elektroniskt.

2.2 Förenkla för företagen

Regeringen gav den 18 juli 2024 elva statliga myndigheter, däribland Skatteverket, i uppdrag att förenkla regelverk i syfte att minska regelbördan för företag, det s.k. regelförenklingsuppdraget (KN2024/01546). I uppdraget ingår att kartlägga och analysera behov av och möjligheter till regelförenklningar, i syfte att minska regelbördan för företag. Om verkningsfulla förenklingsåtgärder kräver ändringar av lagar och förordningar inom myndighetens verksamhetsområde, ska myndigheterna lämna förslag på sådana ändringar. Med regelbörda avses bl.a. kostnader för företag som följer av lagar, förordningar och andra föreskrifter. Det innefattar administrativa kostnader, men även fullgörandekostnader som produktions- och investeringskostnader, samt alternativkostnader.

Ett 30-tal myndigheter har fått uppdrag eller återrapporteringskrav om att stärka och påskynda förenklingsarbetet. I regleringsbrevet för 2025 fick Skatteverket ett uppdrag om att fortsätta förenklingsarbetet med att minska företagens regelbörda och administrativa kostnader.

I Skatteverkets delredovisning av regelförenklingsuppdraget den 10 mars 2025 (Förenkla regelverk i syfte att minska regelbördan, dnr 8-85828-2025, avsnitt 2.3) lyfter Skatteverket fram behovet av att öka takten i den digitala utvecklingen och digitaliseringens centrala betydelse för att minska regelbördan. Att det finns en stor

förenklingspotential genom bl.a. digitalisering är även något som Tillväxtverket lyfter fram i sin delrapport Förenkla regelverk i syfte att minska regelbördan för företag (den 29 april 2025, dnr Å 2024-1679).

Skatteverkets bedömning är att kupongskattelagens regler om uppgiftslämnande för kupongbolag utgör en sådan regelbörda som innebär administrativa kostnader för såväl kupongbolagen som Skatteverket.

2.3 Behov av ytterligare kontrollmöjligheter

Skatteverket har under 2024 arbetat med en riktad kontroll av kupongskatt. Resultatet av detta arbete finns beskrivet i Skatteverkets årsredovisning för 2024 s. 92 och 93 (dnr 8-2941856). Den riktade kontrollen har visat att det förekommer olika former av arrangemang för allvarligt skatteundandragande och bedrägerier för att minska eller undgå att betala kupongskatt. Användningen av bulvaner och brevlådebolag som är registrerade i andra EU-länder eller lågskattejurisdiktioner är vanligt förekommande. Ett upplägg som Skatteverket ofta stöter på är att kapital slussas in till ett svenskt bolag som sedan lämnar vinstutdelning till utländska bolag där utdelningen tillgodoförs dess verkliga huvudmän utan beskattningskonsekvenser. Uppläggen involverar ofta ett stort antal personer, bolag och bankkonton, både i Sverige och i utlandet. Det har framkommit att uppläggen används för internationell penningtvätt, både i Sverige och i andra länder.

Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) har tagit fram rapporten OECD (2023), Dividend Tax Fraud: Raising Awareness of Dividend Stripping Schemes, vars syfte är att öka medvetenheten om kupongskattebedrägerier samt hjälpa länder att minimera risken. Skatteverket påbörjade under 2024 kontroller hos finansiella institut i syfte att utreda eventuell förekomst av upplägg med kupongskatt genom aktielån, s.k. ”dividend stripping” eller ”cum-cum”, i Sverige.

Skatteutredningar som gäller kupongskatt är ofta komplicerade, inbegriper flera aktörer och kräver internationell samverkan. Skatteverkets bedömning är att de kontrollverktyg som i dagsläget finns i kupongskattelagen inte är tillräckliga för att Skatteverkets kontroll av kupongskatt ska vara effektiv. Avsaknaden av rättslig reglering innebär att Skatteverket har stora svårigheter att kontrollera att de som är skyldiga att lämna uppgifter om kupongskatt har fullgjort sin uppgiftsskyldighet och att kupongskatt tas ut med rätt belopp. Eftersom möjligheten att förelägga saknas, måste Skatteverket besluta om revision hos aktiebolagen för att kunna kontrollera kupongskatt. Detta försvårar därför även för de bolag som tas ut för kontroll.

2.4 FASTER-direktivet

Rådets direktiv (EU) 2025/50 av den 10 december 2024 om snabbare och säkrare skattelättnad för överskjutande källskatt, det s.k. FASTER-direktivet, trädde i kraft den 30 januari 2025. Enligt artikel 25 i direktivet ska nationell lagstiftning vara utfärdad senast den 31 december 2028 och bestämmelserna ska tillämpas från 2030.

I avvaktan på att den nya lagstiftningen träder i kraft och i syfte att effektivisera myndighetens verksamhet, har Skatteverket utrett vilka författningsändringar som krävs för att kupongbolag ska kunna lämna uppgifter om kupongskatt elektroniskt samt vilka kontrollverktyg som behövs för effektiv kontroll av kupongskatt.

3 Gällande rätt

3.1 Skyldighet att lämna uppgifter om utdelning i kupongbolag

För kupongbolag gäller 14–17 §§ KupL vid utbetalning av utdelning (13 § KupL).

Bestämmelsen i 14 § första stycket KupL innebär att den som för egen eller annans räkning mottar utdelning på aktie i kupongbolag, ska lämna uppgifter till utbetalaren så att utbetalaren kan bedöma om den utdelningsberättigade är skattskyldig. Uppgifterna ska lämnas genom att den som tar emot utdelningen besvarar frågor på heder och samvete på blankett enligt fastställt formulär. Av 15 § KupL framgår vidare att kupongbolaget senast fyra månader efter utdelningstillfället, dock senast den 15 januari påföljande år, ska lämna de blanketter med uppgifter om utdelning som inkommit till bolaget, till Skatteverket. Bestämmelserna i 14 och 15 §§ KupL innebär sammantaget att kupongbolagen måste lämna uppgifter om kupongskatt på papper till Skatteverket.

Om en blankett med uppgifter om utdelning kommer in till kupongbolag sedan bolaget betalat in kupongskatt till Skatteverket, ska Skatteverket återbetala kupongskatt om skattskyldighet inte förelegat. För återbetalning fordras att bolaget överlämnar blanketten till Skatteverket (16 § KupL).

Blanketter med uppgift om utdelning, som lämnas enligt 15 § KupL, ska vara ordnade kommunvis efter utdelningsmottagarens kommun. Vilken hemortskommun som uppgifterna avser ska vara tydligt utmärkt. Om kupongskatt har innehållits ska blanketterna vara skilda från övriga blanketter. Det sammanlagda beloppet av den utdelning som kupongskatt har innehållits från ska anges särskilt (17 § KupL).

3.2 Bestämmelser om förelägganden

3.2.1 Kupongskattelagens bestämmelser om förelägganden och revision

Skatteverket ska i vissa fall förelägga den som är skyldig att innehålla och betala kupongskatt att betala kupongskatt (11, 21, 22 och 28 n §§ KupL). Under vissa förutsättningar får den utdelningsberättigade föreläggas om betalning (26 § KupL). Förelägganden om att innehålla eller betala kupongskatt kan inte förenas med vite (23 § första stycket KupL).

Skatteverket får förelägga aktiebolag om andra skyldigheter enligt kupongskattelagen än sådana som avser att innehålla eller betala kupongskatt. Ett sådant föreläggande kan förenas med vite (23 § första stycket KupL). Det gäller skyldigheter att till Skatteverket lämna uppgifter om bl.a. utdelning och kupongskatt (8, 11 a–12, 15 och 21 §§ KupL). Ett beslut om föreläggande som har förenats med vite gäller omedelbart (23 § andra stycket KupL).

För kontroll av kupongskatten kan Skatteverket meddela beslut om revision hos aktiebolag. Då gäller bestämmelserna om revision i 41 kap. och vitesföreläggande i 44 kap. skatteförfarandelagen (2011:1244), förkortad SFL. Ett beslut om föreläggande som har förenats med vite gäller omedelbart (24 § KupL). Ett beslut om revision får inte överklagas (29 § andra stycket KupL).

I ärenden och mål om kupongskatt gäller bestämmelserna i skatteförfarandelagen om

- ersättning för kostnader för ombud, m.m. i 43 kap., 68 kap. 2 § och 71 kap. 4 §,
- bevissäkring och betalningssäkring i 45 kap., 46 kap., 68 kap. 1 och 3 §§, 69 kap. och 71 kap. 1 §, och
- uppgifter och handlingar som ska undantas från kontroll i 47 kap. och 68 kap. 1 och 3 §§ (1 § tredje stycket KupL).

3.2.2 Skatteförfarandelagens bestämmelser om förelägganden för kontroll av uppgiftsskyldigheten

Förfarande vid beskattning

Skatteförfarandelagen gäller vid uttag av de flesta skatter och avgifter, dock inte kupongskatt (2 kap. 1 § första stycket 1 SFL). Nedan redogörs kort för Skatteverkets möjligheter att meddela förelägganden för kontroll av uppgiftsskyldighet enligt skatteförfarandelagen i den utsträckning det är av intresse för de förslag som lämnas i denna promemoria.

Föreläggande för kontroll av egen uppgiftsskyldighet

Skatteverket får förelägga den som är eller kan antas vara uppgiftsskyldig enligt 15–35 kap. SFL att lämna uppgift som verket behöver för att kunna kontrollera skyldigheten (37 kap. 6 § första stycket SFL). Syftet med denna bestämmelse är att ge Skatteverket befogenhet att begära in uppgifter som behövs för kontroll av en uppgiftsskyldighet (kontrollföreläggande).

Skatteverket kan i stället för ett föreläggande välja att formlöst ställa en fråga inom ramen för den tillfrågades uppgiftsskyldighet. Till skillnad från ett föreläggande som alltid ska vara skriftligt kan en fråga ställas muntligt eller skriftligt. Skatteverket får dock inte begära andra uppgifter än sådana som kan hämtas med hjälp av ett föreläggande (se t.ex. prop. 2012/13:34 s. 11).

Tredjemansföreläggande

I 37 kap. 9 § SFL finns bestämmelser om när Skatteverket får förelägga den som är eller kan antas vara bokföringsskyldig enligt bokföringslagen (1999:1078) eller som är en annan juridisk person än ett dödsbo att lämna uppgift om en rättshandling med någon annan. Föreläggandet ska avse förhållanden som är av betydelse för kontroll av att andra än den som föreläggs har fullgjort en uppgiftsskyldighet enligt 15–35 kap. SFL eller kan fullgöra sådan uppgiftsskyldighet (tredjemansföreläggande).

Vitesföreläggande

Ett föreläggande enligt bl.a. 37 kap. 6 och 9 §§ SFL får förenas med vite om det finns anledning att anta att föreläggandet annars inte följs (44 kap. 2 § SFL). Ett föreläggande får emellertid inte förenas med vite om det finns anledning att anta att den som ska föreläggas har begått en gärning som är straffbelagd eller kan leda till skattetillägg eller vissa andra avgifter, och föreläggandet avser utredning av en fråga som har samband med den misstänkta gärningen (44 kap. 3 § första stycket SFL). Om den som ska föreläggas är en juridisk person, gäller vitesförbudet även ställföreträdare för den juridiska personen (44 kap. 3 § andra stycket SFL).

Undantag från kontroll

Ett föreläggande som gäller kontroll av uppgifts- eller dokumentationsskyldighet får inte avse en uppgift i en sådan handling som inte får tas i beslag enligt 27 kap. 2 § rättegångsbalken. Ett sådant föreläggande får inte heller avse en uppgift som har ett betydande skyddsintresse om det finns särskilda omständigheter som gör att uppgiften inte bör komma till någon annans kännedom och uppgiftens skyddsintresse är större än dess betydelse för kontrollen (47 kap. 1 § SFL).

Det finns inte någon särskild bestämmelse för att förvaltningsrätten ska kunna pröva om Skatteverkets föreläggande avser uppgifter som verket saknar befogenhet att begära in. Den som har förelagts vid vite kan överklaga ett vitesföreläggande och anför att Skatteverket har överskridit sin föreläggande-befogenhet (se prop. 2010/11:165 s. 921).

Förelägganden utan vite får inte överklagas

Skatteverkets beslut i en fråga som har betydelse för beskattningen eller något annat förhållande mellan en enskild och det allmänna får överklagas av den som beslutet gäller (67 kap. 2 § första stycket SFL). Ett föreläggande utan vite får dock inte överklagas (67 kap. 5 § första stycket 2 SFL). Detta har motiverats av effektivitetsskäl och processuella skäl (se prop. 2010/11:165 s. 615–617).

4 En möjlighet till elektroniskt uppgiftslämnande införs för kupongbolag

Förslag: Det bör införas en möjlighet för kupongbolag att lämna uppgifter till Skatteverket om lämnad utdelning på elektronisk väg. Uppgifter ska lämnas för varje utdelningsberättigad senast fyra månader efter utdelningstillfället, dock senast den 15 januari påföljande år. Det sammanlagda beloppet av den utdelning som kupongskatt innehållits från ska anges särskilt. Uppgifterna ska lämnas på ett formulär som Skatteverket fastställer.

Skälen för förslaget

Kupongbolagen ska kunna fullgöra sin uppgiftsskyldighet elektroniskt eller på papper

Skatteverkets erfarenhet är att merparten av uppgiftsskyldiga väljer att lämna uppgifter elektroniskt när den möjligheten finns. Som exempel understiger andelen avstämningsbolag som lämnar uppgifter om kupongskatt på papper en procent av alla uppgiftslämnare. De uppgiftslämnare som lämnar uppgifter på papper består dels av utländska bolag där bolagets företrädare är bosatt utomlands och saknar sådan e-legitimation som innebär att personen kan logga in i Skatteverkets e-tjänst, dels av uppgiftslämnare som är bosatta i Sverige men som föredrar att lämna uppgifter på papper.

Skatteverket anser att aktiebolag som inte är avstämningsbolag (kupongbolag) bör kunna lämna uppgifter om kupongskatt elektroniskt, i likhet med vad som redan gäller för avstämningsbolag. En e-tjänst som vid behov kombineras med stöd och hjälptjänster medför normalt att fel kan undvikas och att mängden oavsiktliga fel minskar. En hjälptjänst är t.ex. en tjänst som uppmärksammar summeringsfel. Kupongbolagen skulle kunna välja att lämna uppgifter om flera utdelningsberättigade vid ett och samma tillfälle, vilket skulle effektivisera deras hantering. Att även ge kupongbolagen möjlighet att lämna uppgifter om kupongskatt elektroniskt, skulle innebära möjlighet för Skatteverket att digitalisera stora delar av hanteringen av uppgifterna om kupongskatt. Vissa av de uppgifter som lämnas i e-tjänsten om kupongbolaget och om aktieägarna skulle kunna granskas maskinellt av Skatteverket, vilket skulle innebära att Skatteverkets handläggning av inlämnade uppgifter om kupongskatt skulle förenklas och gå snabbare. En digitalisering av hanteringen skulle även möjliggöra maskinella urval vilket skulle förbättra kontrollmöjligheterna. En sådan ordning bedöms leda till minskad administrativ börda och lägre hanteringskostnader både för Skatteverket och för kupongbolagen.

För att kupongbolag ska kunna fullgöra sin uppgiftsskyldighet enligt KupL elektroniskt, bör 15 § KupL ändras. I 15 § KupL anges att kupongbolag ska lämna Skatteverket de blanketter med uppgifter om utdelning som inkommit till bolaget. För att uppgifterna om kupongskatt ska kunna lämnas elektroniskt, krävs att formuleringen i 15 § KupL om att ”de blanketter som har kommit in” slopas. Den föreslagna ändringen innebär att kupongbolag kan fullgöra sin uppgiftsskyldighet enligt 15 § KupL antingen elektroniskt eller på papper.

Förslaget innebär inte någon skillnad för kupongbolagens skyldighet enligt 14 § KupL att begära in skriftliga uppgifter från den utdelningsberättigade för bedömning av dennas skattskyldighet enligt KupL. Den innebär inte heller någon skillnad i de fall ett kupongbolag begär att kupongskatt ska återbetalas enligt 16 § KupL. Skatteverket har övervägt om ändringen i 15 § KupL föranleder ändring i 16 § KupL. Antalet ärenden om återbetalning av kupongskatt har under tidigare år

uppgått till ca tio ärenden per år. Med tanke på att det rör sig om så få ärenden har Skatteverket bedömt att någon ändring av 16 § KupL inte behövs.

Uppgifterna ska lämnas på ett fastställt formulär i en e-tjänst som Skatteverket tillhandahåller

De kupongbolag som väljer att lämna uppgifterna elektroniskt, ska lämna dessa uppgifter i en e-tjänst som Skatteverket tillhandahåller.

Nuvarande bestämmelser i 14 och 15 §§ KupL innebär att kupongbolag ska lämna uppgifter på en blankett som Skatteverket fastställer. En effektiv hantering av inkomna uppgifter förutsätter att uppgifter lämnas strukturerat på ett enhetligt sätt. Detta gäller oavsett om uppgifterna lämnas elektroniskt eller på papper.

De uppgifter om utdelning som kupongbolagen ska lämna elektroniskt för varje utdelningsberättigad bör därför lämnas på ett formulär, i enlighet med vad som gäller när uppgifterna lämnas på papper. Formuläret bör fastställas av Skatteverket.

Uppgift om det sammanlagda beloppet av utdelningen ska anges särskilt

I 17 § KupL anges att det sammanlagda beloppet av den utdelning som kupongskatt har innehållits ifrån ska anges särskilt. Skatteverkets förslag innebär att bestämmelsen flyttas till 15 § KupL, se avsnitt 5. Uppgiften bör lämnas på ett formulär, i enlighet med vad som gäller när uppgiften lämnas på papper. Formuläret bör fastställas av Skatteverket.

Lagförslag

Förslaget innebär ändring i 15 § KupL.

5 Bestämmelsen om att blanketter ska vara ordnade kommunvis och skilda från övriga blanketter slopas

Förslag: Bestämmelsen om att hemortskommun ska anges, att blanketter ska vara ordnade kommunvis samt att blanketter där kupongskatt innehållits ska var skilda från övriga blanketter, slopas.

Skälen för förslaget: Bestämmelserna i 17 § KupL är utformade utifrån att de uppgifter som kommer in till Skatteverket ska hanteras manuellt. Enligt bestämmelserna ska uppgiftslämnaren sortera blanketterna innan de lämnas in till Skatteverket. Så sker dock inte i praktiken, och bestämmelsen är därför inte längre relevant.

Skatteverkets bedömning är att den föreslagna ändringen i 15 § KupL kommer att innebära att merparten av uppgifterna om kupongskatt kommer att lämnas elektroniskt. Även om en viss del av blanketterna även fortsättningsvis kommer att lämnas på papper, föreligger det inte något behov för Skatteverket att blanketter om kupongskatt ska vara skilda från övriga blanketter om kupongskatt har innehållits, att hemortskommunen anges på blanketten eller att de pappersblanketter som lämnas ordnas kommunvis. Den delen av bestämmelsen bör därför slopas. En sådan ändring underlättar även för uppgiftslämnaren.

I 17 § KupL anges att det sammanlagda beloppet av den utdelning som kupongskatt har innehållits ifrån ska anges särskilt. Skatteverkets förslag innebär att bestämmelsen flyttas till 15 § KupL, se avsnitt 4.

De föreslagna ändringarna innebär sammantaget att 17 § KupL slopas. Slopandet av 17 § KupL föranleder följdändring i 13 § KupL.

Lagförslag

Förslaget innebär att 17 § KupL slopas samt ändring i 13 och 15 §§ KupL.

6 Bestämmelser om föreläggande att lämna uppgift för kontroll av uppgiftsskyldigheten enligt kupongskattelagen införs

Förslag: Skatteverket får förelägga den som är eller kan antas vara skyldig att lämna uppgifter enligt kupongskattelagen att lämna de uppgifter som behövs för kontroll av uppgiftsskyldigheten.

Skatteverket får även förelägga den som är eller kan antas vara bokföringsskyldig enligt bokföringslagen eller som är en annan juridisk person än ett dödsbo, att lämna uppgift om en rättshandling med någon annan. Föreläggandet ska avse förhållanden som är av betydelse för kontroll av att annan än den som föreläggs har fullgjort en skyldighet att lämna uppgifter enligt kupongskattelagen.

Ett föreläggande får förenas med vite. Ett föreläggande får dock inte förenas med vite om det finns anledning att anta att den som ska föreläggas har begått en gärning som är straffbelagd, och föreläggandet avser utredning av en fråga som har samband med den misstänkta gärningen. Om den som ska föreläggas är en juridisk person, gäller det även ställföreträdare för den juridiska personen.

Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande utan vite får inte överklagas.

Fråga om utdömande av vite prövas av den förvaltningsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av beslut enligt kupongskattelagen.

Skälen för förslaget

Skatteverkets behov av förelägganden för kontroll av uppgiftsskyldigheten

Det saknas stöd i kupongskattelagen att förelägga den som är skyldig att lämna uppgifter om kupongskatt, att lämna de uppgifter som behövs för kontroll av uppgiftsskyldigheten. Skatteverket får inte heller förelägga någon annan att lämna uppgift för kontroll av annans uppgiftsskyldighet. Bestämmelserna om förelägganden i 37 kap. SFL är inte tillämpliga när det gäller kupongskatt.

Skatteverkets kontrollinsatser, både under 2024 och tidigare år, har visat att det förekommer olika former av arrangemang för allvarligt skatteundandragande och bedrägerier för att minska eller undgå att betala kupongskatt (se avsnitt 2.3). Skatteverkets erfarenheter är att framförallt kupongbolag brister i sina uppgiftsskyldigheter vad gäller kupongskatt.

I samband med Skatteverkets kontroller har myndigheten kunnat identifiera flera fall där det uppenbart är fråga om upplägg i skatteundandragande syfte och där svenska aktiebolag används för att slussa ut obeskattade medel utomlands. Skatteverket har särskilt svårt att kontrollera kupongskatten när ett eller flera led sätts in mellan det aktiebolag som lämnar utdelningen och den fysiska eller juridiska person som i realiteten tar emot utdelningen. Skatteverket behöver utreda om det handlar om ett bulvanförhållande och måste följa penningströmmar för att se vem som i slutändan tar emot utdelningen. För att Skatteverket ska kunna utöva effektiv kontroll måste Skatteverket dels kunna begära att det utdelande bolaget lämnar uppgifter som har legat till grund för bolagets redovisning, dels kunna förelägga framförallt betalningsförmedlare att lämna uppgifter om betalningstransaktioner.

Skatteverket kan besluta om revision hos aktiebolag för kontroll av kupongskatten och inom ramen för revisionen meddela förelägganden om den reviderade inte uppfyller sina skyldigheter (24 § KupL med hänvisning till 41 kap. SFL). Många gånger handlar det om att Skatteverket behöver ta del av specifika

uppgifter eller vissa handlingar. Det är alltså fråga om information som normalt sett kan begäras i ett föreläggande. Revision är dock det enda kontrollverktyget som Skatteverket har i kupongskattelagen då möjlighet att förelägga för kontroll av uppgiftsskyldigheten saknas. Det kan inte anses som tillfredställande att Skatteverket ska behöva besluta om revision om uppgifter hade kunnat hämtas på ett mindre ingripande sätt genom ett föreläggande.

Som framgår ovan behöver Skatteverket uppgifter från tredje man för kontroll av någon annans uppgiftsskyldighet, bl.a. för att kunna följa affärs- och betalningstransaktioner. Det kan t.ex. handla om uppgifter om någons konton och betalningar hos banker och andra betalningsförmedlare eller avtal mellan tredje man och någon annan. Att kontrollera uppgifter om kupongskatt utan att kunna stämma av mot uppgifter från tredje man kan i vissa fall vara verkningslöst. Med uppgifter från tredje man kan Skatteverket stämma av om den uppgiftsskyldige har lämnat riktiga och fullständiga uppgifter (se bl.a. prop. 1993/94:151 s. 80 och prop. 2017/18:1 s. 572).

Skatteverket bör kunna ha tillgång till liknande kontrollmöjligheter i form av kontrollföreläggande och tredjemansföreläggande som finns i 37 kap. 6 och 9 §§ SFL för att kunna kontrollera kupongskatt. Avsaknaden av föreläggandemöjligheterna innebär risk för att skatteundandragandet inte kan bekämpas effektivt. Det är viktigt för att upprätthålla förtroende för systemet att Skatteverket kan genomföra en effektiv kontroll av kupongskatt.

Föreläggande för kontroll av egen uppgiftsskyldighet

För att Skatteverket ska kunna kontrollera om den som är skyldig att lämna uppgifter till Skatteverket har fullgjort sin uppgiftsskyldighet och om de uppgifter om kupongskatten som har lämnats är korrekta, bör Skatteverket kunna förelägga den som är eller kan antas vara skyldig att lämna uppgifter enligt kupongskattelagen att lämna de uppgifter som behövs för kontroll av uppgiftsskyldigheten. Bestämmelsen bör utformas efter förebild i 37 kap. 6 § första stycket SFL.

Befogenheten för Skatteverket att förelägga någon att lämna uppgift innefattar även en befogenhet att låta föreläggandet i stället avse att visa upp en handling eller att lämna över en kopia av en handling. Det är Skatteverket som bestämmer hur uppgiften ska lämnas, dvs. om t.ex. en kopia av en handling ska lämnas (jfr prop. 2010/11:165 s. 851 och 852).

Skatteverket har övervägt om den nya bestämmelsen om föreläggande kan föras in genom att i 1 § tredje stycket KupL ange att 37 kap. 6 § första stycket SFL gäller i ärenden och mål om kupongskatt. För att det ska vara tydligt för både enskilda och Skatteverket när Skatteverket har befogenhet att förelägga bör bestämmelsen återges i kupongskattelagen i stället för att det från den lagen hänvisas till 37 kap. 6 § första stycket SFL.

Tredjemansföreläggande

För att Skatteverket ska kunna kontrollera om kupongskatt dragits av och redovisats rätt behöver Skatteverket stämma av uppgifter som lämnats av den uppgiftsskyldige med uppgifter som finns hos tredje man, t.ex. om affärs- eller betalningstransaktioner. Bestämmelsen bör utformas efter förebild i 37 kap. 9 § första stycket SFL. Liknande regler kommer då att gälla vid kontroll av utdelningar till både obegränsat och begränsat skattskyldiga.

Skatteverket föreslår därför att Skatteverket ska få förelägga den som är eller kan antas vara bokföringsskyldig enligt bokföringslagen (1999:1078) eller som är

en annan juridisk person än ett dödsbo, att lämna uppgift om en rättshandling med någon annan. Föreläggandet ska avse förhållanden som är av betydelse för kontroll av att annan än den som föreläggs har fullgjort en skyldighet att lämna uppgifter enligt kupongskattelagen.

Befogenheten att förelägga någon att lämna uppgift anses även innebära en befogenhet att låta föreläggandet i stället avse att visa upp en handling eller att lämna en kopia av en handling (jfr prop. 2010/11:165 s. 855).

Skatteverket har övervägt om den nya bestämmelsen om tredjemansföreläggande kan föras in genom att i 1 § tredje stycket KupL ange att 37 kap. 9 § SFL gäller i ärenden och mål om kupongskatt. Av samma tydlighetsskäl som har framförts ovan bör bestämmelsen om tredjemansföreläggande återges i kupongskattelagen i stället för att det från den lagen hänvisas till 37 kap. 9 § SFL.

Proportionalitet

Proportionalitetsprincipen är en allmän rättsprincip i svensk rätt som är reglerad i 5 § tredje stycket förvaltningslagen (2017:900), förkortad FL. Bestämmelserna i förvaltningslagen gäller, med vissa undantag som inte är aktuella här, vid handläggning av ärenden hos förvaltningsmyndigheterna och ska tillämpas om inte en annan lag eller förordning innehåller en bestämmelse som avviker från förvaltningslagen (1 och 4 §§ FL). Eftersom bestämmelserna i kupongskattelagen inte avviker från 5 § tredje stycket FL ska proportionalitetsprincipen tillämpas i ärenden enligt kupongskattelagen. Skatteverket ska följa proportionalitetsprincipen innan Skatteverket kan fatta ett beslut i ett ärende enligt kupongskattelagen. Skatteverket ska alltså säkerställa att de åtgärder som vidtas är proportionella och nödvändiga för att uppnå det resultat som avses (se prop. 2016/17:180 s. 290). Det innebär att Skatteverket ska göra en motsvarande proportionalitetsavvägning som görs inför ett föreläggande enligt 37 kap. 6 och 9 §§ SFL, innan Skatteverket kan meddela ett föreläggande med stöd av de bestämmelser som föreslås införas i kupongskattelagen. Hur noggrann avvägningen måste vara beror på vad föreläggandet gäller (jfr prop. 2010/11:165 s. 301).

Möjlighet att förelägga finns i kupongskattelagen sedan tidigare, dock inte i syfte att kontrollera egen eller någon annans uppgiftsskyldighet. Nya regler om förelägganden behövs för att Skatteverket ska kunna bedriva en effektiv kontrollverksamhet. De nya reglerna föreslås utformas med befintliga regler om föreläggande i skatteförfarandelagen som förebild. Skatteverket anser att de utgör en proportionerlig åtgärd för att möta de kontrollbehov som finns. En proportionalitetsbedömning måste givetvis göras i varje enskilt fall (se ovan).

Vitesföreläggande och vitesförbud

Det kan uppkomma situationer när den som föreläggs inte följer Skatteverkets föreläggande. För att ett föreläggande ska kunna utgöra en effektiv kontrollåtgärd bör det finnas en möjlighet för Skatteverket att förena ett föreläggande med vite om det finns en anledning att anta att föreläggandet annars inte följs. Motsvarande gäller enligt 44 kap. 2 § SFL.

Vite är en tvångsåtgärd. Det kan vid utredning av kupongskatt framkomma omständigheter som ger en anledning att anta att den som ska föreläggas har begått ett brott och de uppgifter som behövs för kontroll har samband med den misstänkta gärningen. Det bör därför säkerställas att de rättssäkerhetsgarantier, bl.a. passivitetsrätten, som följer av artikel 6 i den europeiska konventionen av den 4 november 1950 om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande

friheterna, benämnd Europakonventionen, blir uppfyllda. Den enskilde ska inte behöva tvingas att lämna belastande uppgifter mot sig själv. Detta kan uppnås genom att det införs ett förbud att förena ett föreläggande med vite motsvarande det förbud som finns i 44 kap. 3 § SFL.

Det finns inga bestämmelser i kupongskattelagen om skattetillägg eller någon annan sanktionsavgift som kan anses utgöra en anklagelse för brott i den mening som avses i artikel 6 i Europakonventionen. Det är därför mindre lämpligt att enbart hänvisa till 44 kap. 3 § SFL. Det bör i stället uttryckligen anges att vitesförbud gäller om det finns anledning att anta att den som ska föreläggas har begått en gärning som är straffbelagd, och föreläggandet avser utredning av en fråga som har samband med den misstänkta gärningen. Om den som ska föreläggas är en juridisk person, bör det även gälla en ställföreträdare för den juridiska personen.

Undantag från kontroll

Bestämmelserna i 47 kap. SFL om uppgifter och handlingar som ska undantas från kontroll gäller i ärenden och mål om kupongskatt (1 § tredje stycket 3 KupL). Bestämmelserna blir därför tillämpliga i ärenden om förelägganden som föreslås införas.

Verkställighet och överklagande

I kupongskattelagen finns bestämmelser om att beslut om förelägganden gäller omedelbart (23 § andra stycket och 24 § andra stycket KupL). Beslut om förelägganden enligt 37 kap. 6 och 9 §§ SFL gäller också omedelbart (68 kap. 1 § SFL). Detta bör gälla även för de förelägganden som föreslås. Föreläggande ska därför kunna verkställas direkt. Det innebär t.ex. att skyldigheten att följa ett föreläggande inte påverkas av en begäran om ändring eller ett överklagande (jfr prop. 2010/11:165 s. 1166). På samma sätt som det gäller enligt skatteförfarandelagen bör ett föreläggande utan vite inte kunna överklagas (jfr 67 kap. 5 § första stycket 2 SFL). Detta kan motiveras av effektivitetsskäl och processuella skäl (jfr prop. 2010/11:165 s. 615–617).

Behörig förvaltningsrätt i fråga om utdömande av vite

Av 6 § lagen (1985:206) om viten följer att frågor om utdömande av viten som Skatteverket har förelagt prövas av förvaltningsrätten på ansökan av myndigheten. Ansökan ska enligt samma paragraf, om inget annat är särskilt föreskrivet, göras hos den förvaltningsrätt inom vars domkrets myndigheten är belägen.

Skatteverkets beslut som avser ärenden enligt kupongskattelagen och som överklagas till en förvaltningsrätt ska tas upp av Förvaltningsrätten i Falun (7 a § 3 förordningen [1977:937] om allmänna förvaltningsdomstolars behörighet m.m.). Ansökan om utdömande av vite som förelagts enligt 23 § KupL ska prövas av den förvaltningsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av beslut enligt kupongskattelagen. Samma forum bör pröva frågor om utdömande av vite som föreläggs i både föreläggande att fullgöra en skyldighet och föreläggande för kontroll av uppgiftsskyldigheten.

Gemensamma bestämmelser

Det är tydligare och mer ändamålsenligt att bestämmelser som är gemensamma för förelägganden enligt 23 § KupL och de nya föreläggandena samlas i en paragraf.

Bestämmelsen i 23 § KupL reglerar vitesföreläggande. Det är självklart att Skatteverket innan myndigheten förelägger med vite kan besluta om ett vanligt föreläggande. Ett föreläggande bör förenas med vite först när det finns ett behov av påtryckning, dvs. det finns en anledning att anta att föreläggandet annars inte följs. För att anpassa 23 § KupL till de nya regler som föreslås bör bestämmelsen ändras så att den bara innehåller ett stöd för Skatteverket att meddela ett föreläggande samt att ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Den nya bestämmelsen om vitesföreläggande bör omfatta även förelägganden enligt 23 § KupL. Det innebär att vitesförbud ska beaktas när Skatteverket avser att förena ett föreläggande enligt 23 § KupL med vite. Regel om behörig förvaltningsrätt som finns i 23 § KupL bör flyttas till den nya bestämmelsen om vitesföreläggande. Vidare bör 29 § KupL ändras så att överklagandeförbudet även omfattar förelägganden utan vite enligt 23 § KupL.

Lagförslag

Förslaget innebär ändring i 23 och 29 §§ KupL samt att tre nya bestämmelser, 23 a–23 c §§, införs i samma lag.

7 Personuppgiftsbehandling och sekretess

Bedömning: Det finns inte behov av kompletterande bestämmelser på personuppgifts- och sekretessområdet.

Skälen för bedömningen

Personuppgiftsbehandling

Varje upplysning som avser en identifierad eller identifierbar fysisk person utgör en personuppgift, se artikel 4.1 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/697 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), förkortad EU:s dataskyddsförordning. När Skatteverket kommer att förelägga den som är skyldig att lämna uppgifter enligt kupongskattelagen eller tredje man kommer personuppgifter att behöva behandlas, dels när ett föreläggande meddelas, dels när ett svar på föreläggande lämnas.

Skatteverket måste alltid ha minst en rättslig grund för varje behandling av personuppgifter, annars är behandlingen inte laglig och därmed inte tillåten (artikel 6.1 i EU:s dataskyddsförordning). I beskattningsverksamheten är de rättsliga grunderna vanligtvis allmänt intresse, myndighetsutövning och rättslig förpliktelse. De rättsliga grunderna måste vara förankrade i unionsrätten eller i svensk rätt (artikel 6.3 i EU:s dataskyddsförordning och 2 kap. 1 och 2 §§ lagen [2018:218] med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning, förkortad kompletterande dataskyddslag).

De bestämmelser om föreläggande och tredjemansföreläggande som föreslås införas (se avsnitt 6) innebär att behandling av personuppgifter kommer att vara nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i Skatteverkets myndighetsutövning enligt lag eller annan författning. Genom de föreslagna nya föreläggandebestämmelserna kommer det att finnas en rättslig grund för behandling av personuppgifter som är fastställd i nationell rätt på det sätt som krävs enligt artikel 6.3 i EU:s dataskyddsförordning.

För Skatteverkets personuppgiftsbehandling i beskattningsverksamheten gäller även lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet, förkortad SdbL, som innehåller bestämmelser som kompletterar EU:s dataskyddsförordning. Förutom vid behandling av personuppgifter om enskilda personer gäller vissa bestämmelser i lagen även vid behandling av uppgifter om juridiska personer och avlidna (1 kap. 1 § tredje stycket SdbL). Den kompletterande dataskyddslagen är subsidiär i förhållande till SdbL.

Av 1 kap. 4 § SdbL framgår att uppgifter bl.a. får behandlas för att tillhandahålla information som behövs hos Skatteverket för fastställande av underlag för samt bestämmande, redovisning, betalning och återbetalning av skatter och avgifter samt för revision och annan kontrollverksamhet. Det framgår vidare av 2 kap. 2 § SdbL att i beskattningsdatabasen får uppgifter behandlas bl.a. om personer som omfattas av verksamhet enligt 1 kap. 4 § 1–9 SdbL. Uppgifter om andra personer får behandlas om det behövs för handläggningen av ett ärende. I 2 kap. 3 § SdbL och i 2 § förordningen (2001:588) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet, förkortad SdbF, finns bestämmelser om vilka uppgifter som får behandlas i beskattningsdatabasen. Det anges bl.a. att uppgifter om de personer som avses i 2 kap. 2 § SdbL får behandlas i beskattningsdatabasen om de behövs vid Skatteverkets handläggning av ärenden som görs med stöd av

kupongskattelagen (2 § första stycket 1 SdbF). Den behandling av personuppgifter som förslagen om förelägganden ger upphov till hos Skatteverket är tillåten enligt de angivna bestämmelserna.

Vissa personuppgifter anses vara extra känsliga ur integritetssynpunkt. De kallas i EU:s dataskyddsförordning för särskilda kategorier av personuppgifter (artikel 9 i EU:s dataskyddsförordning). Dessa kategorier av personuppgifter benämns i svensk rätt som känsliga personuppgifter (prop. 2017/18:105 s. 74 och 75). Den personuppgiftsbehandling som de föreslagna nya bestämmelserna om förelägganden medför, kommer i huvudsak inte att omfatta känsliga personuppgifter. Om känsliga personuppgifter framkommer, framförallt i svar på tredjemansföreläggande, får Skatteverket behandla dem med stöd av 1 kap. 7 § SdbL. Det eventuella integritetsintrånget som personuppgiftsbehandlingen medför bedöms stå i proportion till det eftersträlvade syftet att bestämma korrekt kupongskatt.

Sammanfattningsvis görs bedömningen att den personuppgiftsbehandling som förslagen om förelägganden ger upphov till är förenlig med EU:s dataskyddsförordning. Den befintliga regleringen som finns på personuppgiftsområdet bedöms vara tillräcklig för den personuppgiftsbehandling som kan komma att ske med anledning av förslagen. Det behöver således inte införas någon ytterligare reglering för denna behandling.

Förslaget om att kupongbolag ska kunna lämna uppgifter om kupongskatt elektroniskt innebär inte någon ny personuppgiftsbehandling, eftersom det är fråga om samma uppgifter som redan behandlas när de lämnas till Skatteverket på papper. Ändamålet med behandlingen är således detsamma.

Sekretess

Sekretess för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden gäller i verksamhet som bl.a. avser bestämmande av skatt eller fastställande av underlag för bestämmande av skatt (27 kap. 1 § första stycket offentlighets- och sekretesslagen [2009:400], förkortad OSL). Sekretess omfattar dock inte beslut varigenom skatt eller pensionsgrundande inkomst bestäms eller underlag för bestämmande av skatt fastställs (27 kap. 6 § OSL).

Sekretess gäller också i verksamhet som avser förändring av eller uttag ur beskattningsdatabasen enligt SdbL för uppgift om enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som har tillförts databasen (27 kap. 1 § andra stycket 1 OSL), den s.k. databassekretessen.

De uppgifter som kommer att hanteras hos Skatteverket med anledning av förslagen om förelägganden kommer att innehålla uppgifter om enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden. De uppgifter som kommer att behandlas kommer att hanteras i verksamhet som avser bestämmande av skatt, och kommer därmed omfattas av sekretess enligt 27 kap. 1 § första stycket OSL. När de aktuella uppgifterna tillförs beskattningsdatabasen kommer de att omfattas av databassekretessen. Något behov av ytterligare reglering på sekretessområdet finns således inte.

8 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Förslag: De föreslagna bestämmelserna ska träda i kraft den 1 januari 2027.
--

Skälen för förslaget: Syftet med de föreslagna ändringarna är att möjliggöra att kupongbolag kan lämna uppgifter om utdelning och om kupongskatt till Skatteverket elektroniskt samt effektivisera Skatteverkets kontroll av kupongskatt.

Det är angeläget att de föreslagna lagändringarna träder i kraft så snart som möjligt. Tidpunkten behöver dock anpassas till den systemutveckling som krävs. En lämplig tidpunkt för ändringen bedöms därför vara den 1 januari 2027.

Skatteverket har övervägt om det är möjligt att avvakta med att ändra reglerna till den nya lagstiftningen till följd av FASTER-direktivet finns på plats. Myndighetens bedömning är att den administration som de nuvarande reglerna innebär både för Skatteverket och för kupongbolagen samt avsaknaden av kontrollverktyg som behövs för att kontrollera kupongskatt och bekämpa skatteundandragande, utgör skäl för att ändra reglerna så snart som möjligt.

Möjligheten att tillämpa bestämmelserna om elektronisk inlämning och föreläggande bör börja gälla det datum då ändringarna träder i kraft. För processrättslig lagstiftning är utgångspunkten att nya regler blir tillämpliga genast efter ikraftträdandet. Skatteverkets bedömning är därför att några övergångsbestämmelser inte krävs.

9 Konsekvensanalys

Skatteverket har vid upprättande av konsekvensanalysen beaktat de krav som ställs i förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar.

9.1 Sammanfattning

Förslaget innebär att det sätt på vilket kupongbolagen ska lämna uppgifter till Skatteverket blir teknikneutralt, vilket möjliggör att en e-tjänst kan tas fram. Förslaget innebär att kupongbolagen, i likhet med vad som redan gäller för avstämningsbolagen, kan lämna uppgifter om kupongskatt elektroniskt eller på papper.

Förslaget innebär också att Skatteverket får dels förelägga den som är eller kan antas vara skyldig att lämna uppgifter om kupongskatt att lämna uppgift för kontroll av hans eller hennes uppgiftsskyldighet, dels att förelägga någon annan att lämna uppgift för kontroll av att annan än den som föreläggs har fullgjort sin uppgiftsskyldighet (s.k. tredjemansföreläggande).

9.2 Syfte, alternativa lösningar och effekter av utebliven ändring

Syftet med förslagen är att minska den regelbörda som följer av att uppgifter om kupongskatt måste lämnas på papper, och som innebär administrativa kostnader för såväl kupongbolagen som Skatteverket. Syftet är också att möjliggöra en effektivare kontroll av kupongskatten. Båda förslagen syftar till att få in fler uppgifter om kupongskatt.

Reglerna avseende källskatt på utdelning är föremål för en större översyn, men den lagstiftningen kommer att ta tid. Dessa förslag innebär mindre ändringar som har stor effekt för Skatteverket och som dels kommer att underlätta för kupongbolagen, dels kommer att effektivisera Skatteverkets kontroll till dess att helt nya källskatteregler är på plats. Alternativet till förslagen är att inte ändra någonting, vilket innebär att dagens ineffektiva situation skulle bestå till dess att en helt ny lagstiftning är på plats.

Bedömningen är att förslagen är förenliga med EU-rätten.

9.3 Samhällsekonomiska effekter

Förslagen påverkar varken skattesatser eller skattebaser. Förslagen har inga offentligfinansiella effekter.

Skatteverket har under lång tid arbetat med att möjliggöra att uppgifter som ska lämnas till ledning för beskattning kan lämnas elektroniskt. I dag lämnas merparten av kontrolluppgifter och inkomstdeklarationer elektroniskt. Endast en mindre del lämnas på papper. Om en liknande utveckling uppnås för kupongbolagen, så får det sannolikt en positiv effekt på skattefelet. Även möjligheterna att förelägga kommer troligtvis att ha en positiv effekt på skattefelet eftersom Skatteverkets kontroll blir effektivare.

9.4 Effekter för företagen

Syftet med förslagen är att minska den regelbörda som följer av att uppgifter om kupongskatt måste lämnas på papper, och som innebär administrativa kostnader för kupongbolagen. En e-tjänst underlättar hanteringen för dessa aktiebolag. Att

lämna uppgifter elektroniskt till Skatteverket förenklar för uppgiftslämnaren och minskar risken för fel eftersom oavsiktliga fel kan undvikas.

Under de senaste åren har ca 2 000 aktiebolag per år lämnat aktuella uppgifter till Skatteverket. Enligt Skatteverkets bedömning är det dock fler bolag som borde lämna uppgifter (se Skatteverkets årsredovisning 2024 avsnitt 7.4.1.4). En möjlighet att lämna uppgifter elektroniskt skulle kunna medföra att fler uppgiftsskyldiga lämnar uppgifter till Skatteverket och därmed uppfyller sin uppgiftsskyldighet enligt kupongskattelagen.

Om det finns möjlighet att lämna uppgifter elektroniskt, tenderar uppgiftslämnande bolag att välja detta. Det går i detta sammanhang att jämföra med inlämnandet av KU31 som avser utdelning på alla typer av onoterade delägarätter. Av uppgiftslämnare som lämnade KU31 till Skatteverket avseende inkomståret 2023, använde 98 procent e-tjänsten. Skatteverket bedömer att förslaget har en positiv effekt för kupongbolagen.

Även möjligheten att förelägga kommer att innebära att Skatteverket får in mer och bättre uppgifter för att fastställa korrekt kupongskatt. Det kommer emellertid att innebära viss ökad administrativ hantering för exempelvis banker och andra stora uppgiftslämnare, men dessa företag har redan rutiner för att hantera förelägganden och lämna ut uppgifter. Det enda alternativ som står till buds utan förändringen är att fatta beslut om revision hos aktiebolag, vilket innebär ett mycket större administrativ hantering för aktiebolagen. Möjligheten att förelägga om uppgifter för kontroll av de aktiebolag som är skyldiga att lämna uppgifter om kupongskatt innebär därför att Skatteverket kan använda en mindre ingripande åtgärd vilket underlättar för det aktiebolag som ska lämna uppgifterna.

Skatteverkets sammantagna bedömning är att de administrativa kostnaderna för företagen kommer att minska med anledning av förslagen.

9.5 Effekter för aktieägarna

Hanteringen hos kupongbolagen och Skatteverket blir snabbare och effektivare med anledning av förslagen, vilket även bör gynna de utdelningsberättigade aktieägarna. Förslaget förväntas därför medföra en positiv effekt även för aktieägarna.

9.6 Effekter på det brottsförebyggande arbetet

Förslagen ger Skatteverket bättre möjligheter att kontrollera efterlevnaden av reglerna i kupongskattelagen. När det blir lättare att lämna uppgifter, förväntas fler kupongbolag uppfylla sin uppgiftsskyldighet.

Förslaget förutsätter att Skatteverket anpassar sina system för att bearbeta den större uppgiftsmängd som kommer in. Om så sker bör förutsättningarna förbättras för att myndigheten ska kunna förebygga, upptäcka och åtgärda fel när det gäller kupongskatt.

9.7 Effekter för Skatteverket och andra myndigheter

Att kupongbolagen får möjlighet att lämna uppgifter elektroniskt förväntas leda till effektivitetsvinster för Skatteverket. Ändringen innebär att pappersarbete ersätts med maskinell hantering. I dagsläget läggs drygt fyra årsarbetskrafter på hantering och kontroll av pappersblanketter. Kostnaden för detta kan beräknas till ca fyra miljoner kronor per år. Förutsatt att nästintill alla kupongbolag väljer att lämna

uppgifter elektroniskt, kommer Skatteverket att kunna ersätta det manuella arbetet med maskinell hantering.

Förslaget i denna del innebär att Skatteverket måste utveckla en e-tjänst för kupongbolagen. Skatteverket beräknar en engångskostnad på en miljon kronor för detta. Förslaget medför även en mindre engångskostnad för uppdatering av information på Skatteverkets hemsida, broschyrer och informationsinsatser i samband med att bestämmelserna blir tillämpliga. Samtliga kostnader kan hanteras inom Skatteverkets ordinarie budgetanslag.

Vitesförelägganden kan komma att överklagas till allmän förvaltningsdomstol men det kan inte bedömas att detta medför någon större ökning av arbetsbörda hos domstolar då det inte är vanligt förekommande hos Skatteverket att förelägganden om uppgifter förenas med vite. Förslagen har i övrigt inga effekter på andra förvaltningsmyndigheter, allmänna förvaltningsdomstolar, kommuner och regioner.

9.8 Utvärdering av förslaget

Förslaget om att lämna uppgifter elektroniskt innebär att en e-tjänst utvecklas för att kupongbolagen ska kunna redovisa uppgifter om kupongskatt elektroniskt. Syftet är bl.a. att få fler kupongbolag att uppfylla sin uppgiftsskyldighet elektroniskt. Eftersom detta är direkt kopplat till de effekter som tillskrivs förslaget, är det lämpligt att följa upp statistiken i e-tjänsten för att se hur uppgiftslämnandet utvecklas.

9.9 Övriga effekter

Förslagen berör utländska aktieägare. Förslagen förväntas inte påverka aktieägare i Sverige. Därmed påverkas inte den ekonomiska jämställdheten mellan kvinnor och män och inte heller inkomstfördelningen i Sverige. Förslaget har inte heller några effekter på sysselsättning, integration eller miljö.

10 Författningskommentar

Kupongskattelagen (1970:624)

13 § För aktiebolag, som *inte* är avstämningsbolag, gäller 14–16 §§ vid utbetalning av utdelning.

I paragrafen anges vilka bestämmelser som gäller för aktiebolag som inte är avstämningsbolag vid utbetalning av utdelning, dvs. kupongbolag. Slopandet av 17 § föranleder en följdändring i paragrafen. Paragrafen justeras även språkligt.

Övervägandena finns i avsnitt 4.

15 § Aktiebolag *ska* senast fyra månader efter utdelningstillfället, dock senast den 15 januari påföljande år, lämna *uppgifter om utdelning för varje utdelningsberättigad till Skatteverket. Det sammanlagda beloppet av den utdelning som kupongskatt innehållits från ska anges särskilt.*

Aktiebolag ska inom den tid som anges i första stycket inbetala kupongskatt för den utdelning där skatt har eller skulle ha innehållits med hänsyn till innehålllet i mottagna uppgifter enligt 14 §. Detta gäller också för den utdelning för vilken uppgifter ännu inte mottagits eller som är ofullständiga.

Uppgifter enligt första stycket ska lämnas på ett formulär som fastställs av Skatteverket.

I paragrafen regleras när kupongbolag ska lämna uppgifter om kupongskatt till Skatteverket, vilka uppgifter som ska lämnas och när kupongskatten ska betalas in. Paragrafen delas upp i tre stycken.

I *första stycket* anges att aktiebolag senast fyra månader efter utdelningstillfället, dock senast den 15 januari påföljande år, ska lämna uppgifter om utdelning för varje utdelningsberättigad till Skatteverket. Bestämmelsen om att aktiebolag ska lämna Skatteverket de blanketter som inkommit till bolaget slopas. Detta innebär att aktiebolaget kan lämna de uppgifter om varje utdelningsberättigad som kommit in till bolaget elektroniskt eller på papper.

I sista meningen i första stycket anges att det sammanlagda beloppet av den utdelning som kupongskatt innehållits från ska anges särskilt. Bestämmelsen motsvarar sista ledet av 17 §, som slopas.

I *andra stycket*, som är nytt, anges när kupongbolaget ska inbetala kupongskatten till Skatteverket. Bestämmelsen motsvarar sista ledet av 15 §. Bestämmelsen justeras redaktionellt. Någon ändring i sak är inte avsedd.

I *tredje stycket*, som är nytt, anges att uppgifterna om utdelning för varje utdelningsberättigad samt om det sammanlagda beloppet av den utdelning som kupongskatt innehållits från, ska lämnas på ett formulär som fastställs av Skatteverket. Ändringarna medför inte att några ytterligare uppgifter ska lämnas.

Paragrafen justeras även språkligt.

Övervägandena finns i avsnitt 4 och 5.

23 § Försummar aktiebolag annan skyldighet enligt denna lag än skyldigheten att innehålla eller inbetala kupongskatt i föreskriven tid eller ordning, kan Skatteverket förelägga bolaget att fullgöra förstnämnda skyldighet.

Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart.

Paragrafen reglerar Skatteverkets möjlighet att besluta om ett föreläggande när ett aktiebolag inte har följt en annan skyldighet enligt lagen än skyldigheten att innehålla eller betala kupongskatt, s.k. fullgörandeföreläggande.

I *första stycket* stryks ”utan vite” i *första meningen*. En bestämmelse om att ett föreläggande kan förenas med vite förs in i 23 c §, se kommentaren till den paragrafen. *Andra meningen* med den särskilda forumregeln flyttas till 23 c §.

I *andra stycket* stryks ”som har förenats med vite” då detta framgår av bestämmelsen om vitesföreläggande i 23 c §.

Övervägandena finns i avsnitt 6.

23 a § Skatteverket får förelägga den som är eller kan antas vara skyldig att lämna uppgifter enligt denna lag att lämna de uppgifter som behövs för kontroll av uppgiftsskyldigheten.

Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart.

Paragrafen, som är ny, innehåller en bestämmelse om Skatteverkets befogenhet att besluta om ett föreläggande för kontroll av uppgifter som ska lämnas enligt lagen.

I *första stycket* regleras Skatteverkets möjlighet att förelägga den som är eller kan antas vara skyldig att lämna uppgifter enligt lagen att lämna de uppgifter som behövs för kontroll av uppgiftsskyldigheten. Bestämmelsen har utformats efter förebild i 37 kap. 6 § SFL. Befogenheten för Skatteverket att förelägga någon att lämna uppgift innefattar även en befogenhet att låta föreläggandet i stället avse att visa upp en handling eller att lämna över en kopia av en handling. Det är Skatteverket som bestämmer hur uppgiften ska lämnas, dvs. om t.ex. en kopia av en handling ska lämnas (jfr prop. 2010/11:165 s. 851 och 852).

Av *andra stycket* framgår att ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Det innebär t.ex. att skyldigheten att följa ett föreläggande inte påverkas av en begäran om ändring (jfr prop. 2010/11:165 s. 1166).

Övervägandena finns i avsnitt 6.

23 b § Skatteverket får förelägga den som är eller kan antas vara bokföringsskyldig enligt bokföringslagen (1999:1078) eller som är en annan juridisk person än ett dödsbo, att lämna uppgift om en rättshandling med någon annan. Föreläggandet ska avse förhållanden som är av betydelse för kontroll av att annan än den som föreläggs har fullgjort en skyldighet att lämna uppgifter enligt denna lag.

Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart.

Paragrafen, som är ny, innehåller en bestämmelse om Skatteverkets befogenhet att förelägga tredje man för kontroll av någon annans uppgiftsskyldighet enligt lagen.

Skatteverket får enligt *första stycket* förelägga den som är eller kan antas vara bokföringsskyldig enligt bokföringslagen (1999:1078) eller som är en annan juridisk person än ett dödsbo att lämna uppgift om en rättshandling med någon annan. Föreläggandet ska avse förhållanden som är av betydelse för kontroll av att annan än den som föreläggs har fullgjort en skyldighet att lämna uppgifter enligt lagen. Bestämmelsen reglerar s.k. tredjemansföreläggande och har utformats med 37 kap. 9 § SFL som förebild. Skatteverkets befogenhet att förelägga tredje man att lämna uppgift omfattar även en befogenhet att låta föreläggandet i stället avse att visa upp en handling eller att lämna över en kopia av en handling (jfr prop. 2010/11:165 s. 855).

I *andra stycket* regleras att ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Det innebär t.ex. att skyldigheten att följa ett föreläggande inte påverkas av en begäran om ändring (jfr prop. 2010/11:165 s. 1166).

Övervägandena finns i avsnitt 6.

23 c § Ett föreläggande enligt 23–23 b §§ får förenas med vite om det finns anledning att anta att föreläggandet annars inte följs.

Ett föreläggande får inte förenas med vite om det finns anledning att anta att den som ska föreläggas har begått en gärning som är straffbelagd, och föreläggandet avser utredning av en fråga som har samband med den misstänkta gärningen. Om den som ska föreläggas är en juridisk person, gäller det även ställföreträdare för den juridiska personen.

Fråga om utdömande av vite prövas av den förvaltningsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av beslut enligt denna lag.

Ett beslut om föreläggande som har förenats med vite gäller omedelbart.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om när ett föreläggande får förenas med vite. Paragrafen tillämpas på förelägganden enligt 23–23 b §§.

I *första stycket* anges att ett föreläggande får förenas med vite, om det finns anledning att anta att föreläggandet annars inte följs.

Av *andra stycket* framgår att ett föreläggande inte får förenas med vite om det finns anledning att anta att den som ska föreläggas har begått en gärning som är straffbelagd och föreläggandet avser utredning av en fråga som har samband med den misstänkta gärningen. Om den som ska föreläggas är en juridisk person, gäller vitesförbudet även ställföreträdare för den juridiska personen. Förbudet omfattar således även tredjemansförelägganden (jfr prop. 2010/11:165 s. 884).

Den särskilda forumregeln i *tredje stycket* innebär att en fråga om utdömande av vite ska prövas av den förvaltningsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av beslut enligt kupongskattelagen. Regeln är en avvikelse från 6 § lagen (1985:206) om viten.

Av *fjärde stycket* framgår att ett föreläggande som har förenats med vite gäller omedelbart. Laga kraft behöver alltså inte avvaktas för att ett vitesföreläggande ska kunna verkställas. Ett vitesföreläggande måste dock ha fått laga kraft för att vitet ska få dömas ut (se HFD 2024 ref. 4).

Övervägandena finns i avsnitt 6.

29 § Beslut av Skatteverket enligt denna lag får hos förvaltningsrätten överklagas av den som beslutet rör och av det allmänna ombudet hos Skatteverket. Ett överklagande av den som beslutet rör ska ha kommit in inom två månader från den dag då denne fick del av beslutet. Ett överklagande av det allmänna ombudet ska ha kommit in inom två månader från den dag då beslutet meddelades.

Skatteverkets beslut enligt 22 § första stycket, *beslut om föreläggande enligt 23–23 b §§* och beslut om revision enligt 24 § får inte överklagas.

I paragrafen finns bestämmelser om överklagande av beslut.

Enligt *andra stycket* får vissa beslut inte överklagas. Ändringen innebär att även förelägganden enligt 23–23 b §§ inte får överklagas. Ett föreläggande kan förenas med vite enligt 23 c §. Det innebär att vitesförelägganden ska få överklagas, på motsvarande sätt som gäller enligt skatteförfarandelagen (se 67 kap. 2 § första stycket och 5 § första stycket 2 SFL).

Övervägandena finns i avsnitt 6.